

РІШЕННЯ
разової спеціалізованої вченої ради ДФ 35.725.135
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії **Сергій ЯВОРСЬКИЙ**, 1983 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2009 році Львівський національний університет імені Івана Франка і отримав повну вищу освіту за спеціальністю «Правознавство» та здобув кваліфікацію юриста; суддя Снігурівського районного суду Миколаївської області, відряджений до Личаківського районного суду міста Львова, виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Право».

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 35.725.135, утворена наказом Львівського державного університету внутрішніх справ, Міністерство внутрішніх справ України, м. Львів від 03 червня 2025 року № 251, у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради - Оксани ДУФЕНЮК, доктора юридичних наук, доцента, професора кафедри кримінального процесу та криміналістики факультету № 1 (з підготовки фахівців для органів досудового розслідування Національної поліції України) Львівського державного університету внутрішніх справ

Рецензентів -

Ірини ГАЗДАЙКИ-ВАСИЛИШИН, кандидата юридичних наук, професора, завідувача кафедри кримінального права та кримінології факультету № 1 (з підготовки фахівців для органів досудового розслідування Національної поліції України) Львівського державного університету внутрішніх справ

Олександра МАРІНА, кандидата юридичних наук, доцента, завідувача науково-дослідної лабораторії вивчення проблем протидії торгівлі людьми навчально-наукового інституту з підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Львівського державного університету внутрішніх справ

Офіційних опонентів -

Зої ЗАГИНЕЙ-ЗАБОЛОТЕНКО, доктора юридичних наук, професора, завідувача відділу проблем кримінального права, кримінології та судоустрою Інституту держави і права імені В.М. Корецького Національної академії наук України

Алеси ГОРНОСТАЙ, кандидата юридичних наук, доцента, доцента кафедри кримінального права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого,

на засіданні «31» липня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня **доктора філософії** з галузі знань 08 «Право» Сергію ЯВОРСЬКОМУ на підставі публічного захисту дисертації «Кримінально-правова характеристика підроблення документів за кримінальним правом України» за спеціальністю 081 «Право».

Дисертацію виконано у Львівському державному університеті внутрішніх справ, Міністерство внутрішніх справ України, м. Львів.

Науковий керівник: Дар'я БАЛОБАНОВА, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кримінально-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності Львівського державного університету внутрішніх справ.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, який містить науково обґрунтовані теоретичні та практичні результати проведених здобувачем досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для досліджуваної галузі знань, та характеризується єдністю змісту, а також точністю викладення матеріалу.

Дисертаційна робота є завершеною науковою працею, у якій наведено теоретичне узагальнення і нове розв'язання комплексної проблеми кримінально-правової характеристики підроблення документів за кримінальним правом України.

У дисертаційному дослідженні вперше зроблено висновок про те, що підроблення документів у контексті відповідного дослідження є сукупністю кримінальних правопорушень, спрямованих на появу у об'єктивній дійсності несправжнього документа (ч. 1 ст. 158; ч.ч. 1 та 2 ст. 158³; ч. 1 ст. 199; ч. 1 ст. 200; ч. 1 ст. 205¹; ч.ч. 1 та 3 ст. 220¹; ч. 1 ст. 220²; ч. 1 ст. 223¹; ч. 1 ст. 224; ч. 1 ст. 318; ч. 1 ст. 319; ч. 1 ст. 321²; ч.ч. 1 та 2 ст. 358; ст. 364²; ч. 1 ст. 366; ч. 1 ст. 366²; ч. 1 ст. 376¹; ч. 1 ст. 384; ч. 1 ст. 400¹ КК України); визначено негативний вплив понятійного плюралізму у визначенні об'єктивних ознак підроблення документа та запропоновано авторське визначення такого діяння: підроблення – це вид (форма) обману, який полягає у повному чи частковому спотворенні змісту документа у результаті якого з'являється документ, що недостовірно відображає реальну дійсність; запропоноване у дисертації визначення поняття підроблення документа дає можливість довести твердження про те, що підроблення документів може здійснюватись й шляхом бездіяльності; удосконалено визначення документообігу як об'єкта кримінально-правової охорони, під яким слід розуміти правовідносини, обов'язковим елементом (предметом або засобом) яких є справжні документи, що виникають між суб'єктами з приводу встановленого порядку їх створення, зберігання, використання та знищення. За такого розуміння, кримінальні правопорушення, які полягають у підробленні документів, посягають на ту частину документообігу, яка виникає з приводу створення справжнього документа; визначення поняття диференціації кримінальної відповідальності щодо кримінальних правопорушень, які пов'язані з підробленням документів; положення доктрини кримінального права щодо правил кваліфікації суспільно небезпечних посягань, які полягають у підробленні документів; набуло подальшого розвитку вчення про соціальну

обумовленість криміналізації діянь, пов'язаних з підробленням документів, у частині обґрунтування необхідності виокремлення комплексу чинників, які обумовлюють необхідність диференціації кримінальної відповідальності за розглядувані діяння; положення доктрини кримінального права щодо визначення змісту суб'єктивних ознак кримінальних правопорушень, пов'язаних із підробленням документів.

Дисертація виконана державною мовою, відповідає Вимогам до оформлення дисертації, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40; та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, а обсяг її основного тексту відповідає вимогам освітньо-наукової програми «Право».

Аспірант має 5 наукових публікацій за темою дисертації, з них 3 статті у наукових фахових виданнях України категорії «Б», зокрема:

1. Яворський С.Й. Місце підроблення документів у системі посягань на документообіг за кримінальним правом України. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства. Збірник наукових статей*. Івано-Франківськ, 2023. № 62. С. 1.90-1.99. DOI: <https://doi.org/10.15330/apiclu.62.1.89-1.99>;

2. Яворський С.Й. Проблеми кримінально-правової кваліфікації підроблення документів. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2023. № 5. С. 163-169. DOI: <https://doi.org/10.32782/39221568>;

3. Яворський С.Й. Об'єктивна сторона складів кримінальних правопорушень, які полягають у підробленні документів. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія ПРАВО*. 2023. Випуск 80. Ч.2. С. 109-115. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2023.80.2.16>.

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні) та висловили зауваження та рекомендації:

1. Оксана ДУФЕНЮК, доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри кримінального процесу та криміналістики факультету № 1 (з підготовки фахівців для органів досудового розслідування Національної поліції України) Львівського державного університету внутрішніх справ, яка звернула увагу, що: 1) визначеність положень кримінального закону є необхідною умовою для належного правозастосування, тому пропозиції здобувача є слушними; 2) дисертант не використовує коментаторський підхід та не розтлумачує загальновідомі чи вже досліджені питання, а звертає увагу виключно на нові чи дискусійні, чи суперечливі положення.

2. Ірина ГАЗДАЙКА-ВАСИЛИШИН, кандидат юридичних наук, професор, завідувач кафедри кримінального права та кримінології факультету № 1 (з підготовки фахівців для органів досудового розслідування Національної поліції України) Львівського державного університету внутрішніх справ, яка надала позитивну рецензію та звернула увагу, що:

1) не тільки робота відповідає всім вимогам, що висуваються до такого роду

робіт, а й проведений захист свідчить, що дисертант володіє мовою наукового спілкування, вміє стисло й обґрунтовано викладати свої думки;

2) за своєю актуальністю, науковою новизною, теоретичною та практичною значущістю дисертація відповідає всім формальним вимогам.

3. Олександр МАРІН, кандидат юридичних наук, доцент, завідувач науково-дослідної лабораторії вивчення проблем протидії торгівлі людьми навчально-наукового інституту з підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Львівського державного університету внутрішніх справ, який надав позитивну рецензію та зауважив:

1) що його висновок, наданий в рецензії, абсолютно збігається з тим, що мало місце під час захисту;

2) дисертант підтвердив набуті компетентності, відстояв свою позицію та зміг її пояснити.

4. Зоя ЗАГІНЕЙ-ЗАБОЛОТЕНКО, доктор юридичних наук, професор, завідувач відділу проблем кримінального права, кримінології та судоустрою Інституту держави і права імені В.М. Корецького Національної академії наук України, яка надала позитивний відгук та звернула увагу на наступне:

1) науковий рівень дисертації та праць, в яких опубліковані результати проведеного дослідження, є високим, порушень вимог академічної доброчесності не виявлено;

2) дисертанту вдалося «оживити» матеріал, викладений в дисертації, продемонструвати глибокі знання теми; набуті навички та вміння дозволять дисертанту підняти свою практичну діяльність на новий рівень.

5. Алеся ГОРНОСТАЙ, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, яка надала позитивний відгук та зауважила:

1) науковий рівень дисертації є високим, проведений захист підтвердив позитивне враження від роботи, яке склалося під час її вивчення;

2) здобувач впевнено відстоював свої думки, свою позицію, що свідчить, про досягнення ним відповідних навичок та компетентностей.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 35.725.135 присуджує Сергію ЯВОРСЬКОМУ шоступінь доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право», освітньо-наукова програма «Право».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої вченої ради
доктор юридичних наук, доцент

Оксана ДУФЕНЮК